Місячний Економічний Моніторинг України

- Україна повертається до Конституції 1996 року.
- Зростання реального ВВП у другому кварталі відбувалось за рахунок експорту та внутрішнього кінцевого попиту.
- Запровадження квот на експорт зерна очікується у жовтні.
- Приватизація «Укртелекому» запланована на кінець року.
- Дефіцит рахунку поточних операцій зріс у серпні через збільшення імпорту товарів.
- На початку жовтня у першому читанні було прийнято новий проект Податкового кодексу.
- Пришвидшилось зростання доходів домогосподарств на фоні покращення ситуації на ринку праці та зменшення боргового тягаря.
- Споживча інфляція зросла до 10,5% дпр через збільшення цін на сирі продукти, підвищення акцизів та високі інфляційні очікування.
- У вересні гривня незначно знецінилась по відношенню до долара США.
- Тема місяця: Державний борг

№10 (120)
жовтень
2010

Населення: 45,9 млн.
Промислове виробництво/ВВП: 27%
Сільськогосподарське виробництво/ВВП: 8%
Інвестиції/ВВП: 18%
Експорт: Росія 25%, ЄС 28%
Імпорт: Росія 22%, ЄС 35%

Політика: Скасування політичної реформи 2004 року

30 вересня 2010 року Конституційний Суд України визнав таким, що був прийнятий з порушенням конституційної процедури і втратив чинність, закон про зміни до Конституції 2004 року. Ці зміни, більш відомі як політична реформа, передбачали запровадження парламентсько-президентської конституційної моделі, за якою уряд формувався парламентською коаліцією. Така модель суттєво обмежувала повноваження Президента. Реформа була результатом політичного компромісу, досягнутого в результаті Помаранчевої революції.

Лідери опозиції заявили, що Конституційний суд вийшов за межі своєї компетенції, фіксуючи у своєму рішенні «автоматичне» повернення до норм попередньої Конституції. Вони вимагають прийняття окремого закону про внесення змін до Конституції.

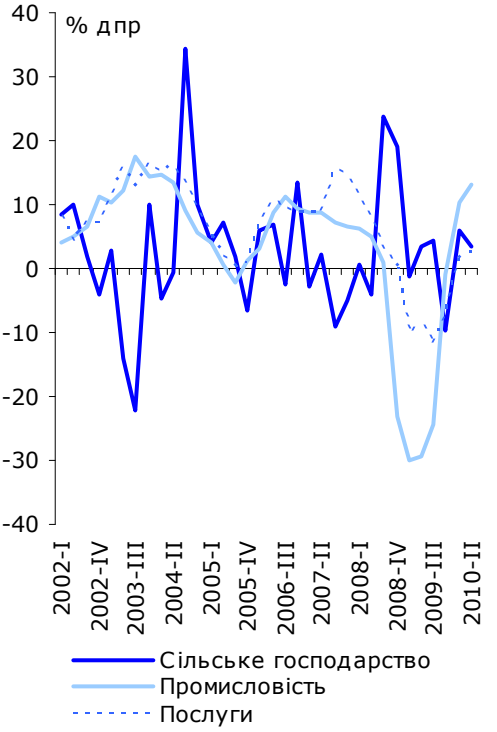
Незважаючи на протести опозиції, 7 жовтня Парламент прийняв нову редакцію Закону «Про Кабінет Міністрів» та зміни до 32 інших законів з метою їх проведення у відповідність до Конституції 1996 року. Новий закон щодо Кабінету Міністрів скорочує повноваження Уряду, зменшує вплив парламенту на виконавчу владу та розширює повноваження Президента.

Реальний сектор: Інвестиції продовжують скорочуватись

На початку жовтня Держкомстат оприлюднив оновлену оцінку зростання ВВП в другому кварталі 2010 року. За переглянутими даними, реальний ВВП зріс на 5,9% дпр у другому кварталі за рахунок збільшення експорту та відновлення внутрішнього кінцевого споживання. Реальний експорт зріс на 14,9% дпр на хвилі сприятливого зовнішнього попиту та низької статистичної бази. Зростання на 5,1% дпр реального кінцевого споживання домогосподарств було підтримано поступовим зменшенням безробіття та зростанням реальних доходів. Реальне валове нагромадження основного капіталу зменшилось на 5,7% дпр, зберігаючи таким чином низхідний тренд протягом другого кварталу року поспіль. У сфері виробництва головними секторами, які зробили свій внесок у приріст реального ВВП, були промисловість, житлово-комунальне господарство, торгівля та транспорт. Скорочення обсягів будівництва на 15,5% дпр продовжувало уповільнювати економічне відновлення.

У серпні промисловість покращила свої показники. Темпи приросту промислового виробництва досягли 9,2% дпр. Основними секторами, що сприяли зростанню, були машинобудування та хімічна промисловість, які збільшили обсяги

Реальна валова додана вартість за основними секторами економіки



Джерело: Держкомстат

Інститут Економічних Досліджень
та Політичних Консультацій
вул. Рейтарська 8/5-А, 01034 Київ
Тел. (+38044) 278-6342
Факс (+38044) 278-6336
E-mail: institute@ier.kiev.ua
http://www.ier.kiev.ua

виробництва на 42,1% дпр та 22,4% дпр, відповідно, завдяки сприятливому зовнішньому попиту. Обсяг виробництва електроенергії, газу та води зріс на 13,8% дпр, що було зумовлено збільшенням попиту внаслідок незвичайної спеки. Металургійне виробництво зменшилось на 1,1% дпр у серпні.

У січні-серпні обсяги сільськогосподарського виробництва зменшились до 4,1% дпр через низький врожай зернових. Менші обсяги експорту зерна та транзиту нафти у серпні призвели до уповільнення приросту обороту вантажних перевезень до 9,4% дпр. У той же час, оборот роздрібної торгівлі зріс на 4,6% дпр завдяки збільшенню платоспроможного попиту, а обсяги будівництва сповільнили падіння до 14,0% дпр.

Галузеві тенденції: Введення квот на експорт зерна очікується у жовтні

Сільське господарство. У вересні зберігались значні перешкоди експорту зернових з України. У зв'язку з посиленням державних перевірок якості зерна, завантажені судна тижнями простоювали у портах. Такі дії держави призвели до додаткових витрат для трейдерів, які мали сплачувати портові збори та санкції за невиконання міжнародних контрактів. Невизначеність зумовила зниження цін на зернові на внутрішньому ринку, скоротивши потенційні прибутки сільськогосподарських підприємств. Небажання сільських господарств продавати зерно за низькими цінами призвело до недоотримання коштів для своєчасного завершення посівних робіт. Це, в свою чергу, може негативно вплинути на врожай наступного року.

На початку жовтня Кабінет Міністрів України знову заявив про свої наміри ввести квоти на експорт зернових культур. Основною причиною для введення квот є прагнення забезпечити закупку зернових до державного резерву. На фоні складної фіскальної ситуації, держава пропонує нижчі за ринкові закупівельні ціни на зерно, що є непривабливими для фермерів.

Непрозоре та непослідовне втручання держави на ринку зерна шкодить інвестиційному клімату України та репутації країни як надійного торговельного партнера. Більш того, воно завдає шкоди сільському населенню, що є одним з найбільш уразливих у країні.

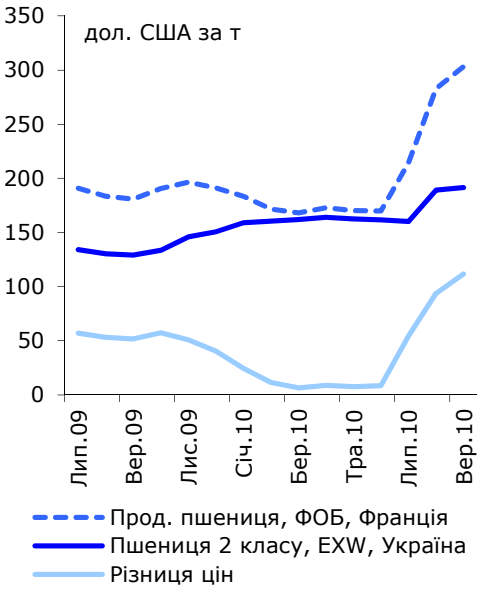
Енергетика. За даними Кабінету Міністрів, у січні 2011 року Україна планує розпочати будівництво першого терміналу для скрапленого природного газу (СПГ) в Одесі. Запланована потужність терміналу – 10 млрд кубометрів СПГ на рік. Загальні інвестиції у проект мають досягти 1 млрд дол. США. Крім того, Україна проводить переговори із постачальниками СПГ щодо умов можливої схеми постачання СПГ. Очікується, що будівництво терміналу скоротить залежність від природного газу, імпортованого через трубопровід, частка якого складає сьогодні приблизно 60% природного газу, що споживається в Україні.

Приватизація. Уряд підтвердив свої плани продати цього року «Укртелеком», передавши право управління компанією від Міністерства транспорту та зв'язку до Фонду державного майна України (ФДМУ). Відповідне рішення було прийнято у вересні. Весь пакет акцій, що знаходиться у державній власності, буде виставлено на продаж зі стартовою ціною 7 млрд грн. За оцінками ФДМУ, ринкова капіталізація оператору зв'язку складає 10 млрд грн. За попередніми оцінками, аукціон відбудеться наприкінці грудня. Однак виконання цьогорічного план приватизації все рівно провалиться, оскільки навіть за умови вдалої приватизації підприємства оплата за нього надійде вже у 2011 році. На сьогодні план приватизації виконаний на 7,9% від річного рівня.

Зовнішній сектор: Дефіцит рахунку поточних операцій зростає

У серпні дефіцит рахунку поточних операцій збільшився до 0,56 млрд дол. США, досягнувши максимального місячного значення у поточному році. Розширення дефіциту було обумовлене прискоренням імпорту, в першу чергу імпорту енергоносіїв. Обсяги експорту у серпні залишились стабільними, хоча його

Порівняння українських і світових цін на пшеницю



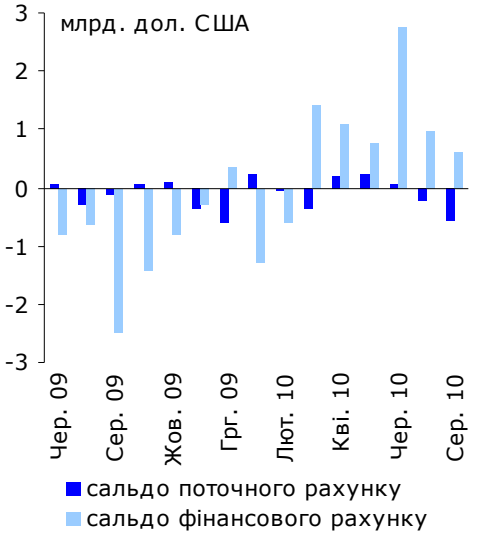
Джерело: Укрaгроконсалт, власні обчислення

Надходження від приватизації



* план від 28 грудня 2007 р. (12 грудня 2008 р. план було знижено до 607 млрд. грн.)
** Державний бюджет 2010 зі змінами
Джерело: ФДМУ

Платіжний баланс



Джерело: НБУ, попередні оцінки

структура дещо змінилась. Експорт металів та продукції машинобудування був меншим, ніж місяць тому, через менш сприятливий зовнішній попит, а експорт хімічної промисловості і продуктів харчування збільшився. Отже, експорт товарів у серпні зріс на 32,7% дпр у доларовому виразі, а імпорт на 40,5% дпр.

Дефіцит рахунку поточних операцій був компенсований надходженням капіталу, що дозволило отримати позитивне сальдо рахунків операцій з капіталом та фінансових операцій на рівні 0,59 млрд дол. США. Капітал був отриманий переважно через чистий притік ПІІ на суму 0,65 млрд дол. США, що були спрямовані на фінансування реального сектору. Сукупний обсяг отриманих ПІІ за вісім місяців року становив 3,1 млрд дол. США. Водночас банки продовжують виплачувати борги, що спричиняє чистий відтік за категорією «кредити та облігації».

Фіскальна політика: Державний бюджет на 2011 рік сформується на основі нових правилах стягування податків

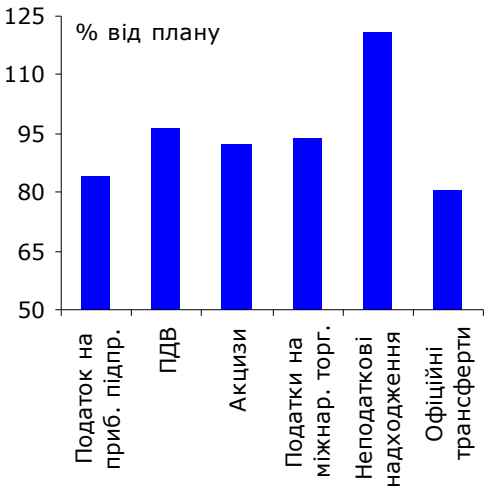
Податковий кодекс. Новий проект Податкового кодексу, поданий Кабінетом Міністрів до парламенту у вересні, було прийнято в першому читанні на початку жовтня. В документі передбачені зміни податкового адміністрування та правил оподаткування, щоб зменшити ухилення від податків. Одночасно передбачається зниження ставок податків. Так, ставку податку на прибуток підприємств (ППП) буде знижено на 6 відсоткових пунктів до 19% у 2011 році і надалі поступово зменшено до 16% у 2016 році. Нові підприємства та малі компанії будуть звільнені від сплати ППП на 5 років, а окремі сектори – наприклад легка промисловість та готельний бізнес – матимуть податкові канікули на 10 років. Уряд також запропоновував скоротити ставку ПДВ до 17% з 2014 року. Очікується, що внаслідок покращення адміністрування ПДВ відшкодування ПДВ здійснюватиметься вчасно, що сприятиме зростанню економічної активності. Проект Кодексу передбачає дві ставки податку на доходи фізичних осіб: 15% та 17%. Вища ставка податку застосовуватиметься до доходів, вищих за 10 мінімальних заробітних плат. Місцеві бюджети, ймовірно, виграють від запланованого запровадження податку на нерухомість за умови його ефективного адміністрування. Планується, що довгоочікуваний документ буде ухвалено до кінця листопада. Державний бюджет на 2011 рік, вірогідно, базуватиметься на нових правилах стягування податків. За оцінкою Кабінету Міністрів втрати бюджету в 2011 році через впровадження Податкового кодексу можуть досягти 3,8 млрд грн.

Виконання бюджету. В січні-серпні доходи загального фонду Державного бюджету були на 4,2% нижчими за планові внаслідок недовиконання податкових доходів. Надходження від всіх найбільших податків були нижчими від запланованих. Доходи від ППП було недовиконано на 15,6%, оскільки фінансові показники підприємств не покращились, як очікувалось. Нижчі за планові суми відшкодування ПДВ не змогли компенсувати менші надходження від ПДВ з вироблених в Україні і ввезених товарів. Отже, фіскальний тиск посилився, що змусило уряд збільшити державні запозичення. В серпні дефіцит Державного бюджету різко зріс сягнув 44,3 млрд грн за вісім місяців.

Соціальна політика: Реальний наявний доход стрімко зріс у другому кварталі

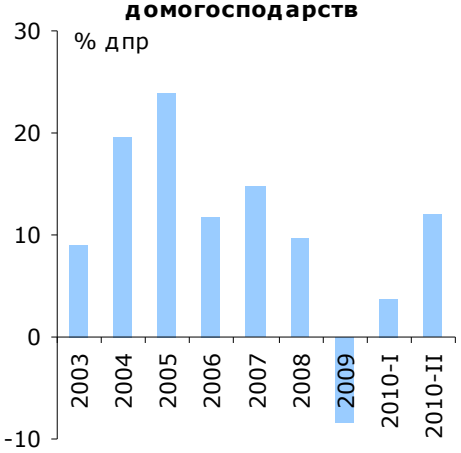
За даними Держкомстату реальний наявний доход зріс на 11,8% дпр у другому кварталі 2010 року, значною мірою завдяки скороченню боргового навантаження на домогосподарства. Зокрема виплати відсотків за кредитами скоротились, оскільки чисте кредитування домогосподарств залишилось від'ємним. Водночас, темпи зростання головних джерел доходів прискорились. Реальний доход від соціальної допомоги та заробітних плат зріс на 12,8% дпр та 9,7% дпр, відповідно. Домогосподарства також отримали вищий доход від відсотків по банківським депозитам, оскільки суми депозитів зросли. Разом з

Доходи Держаного бюджету у січні-серпні 2010 року



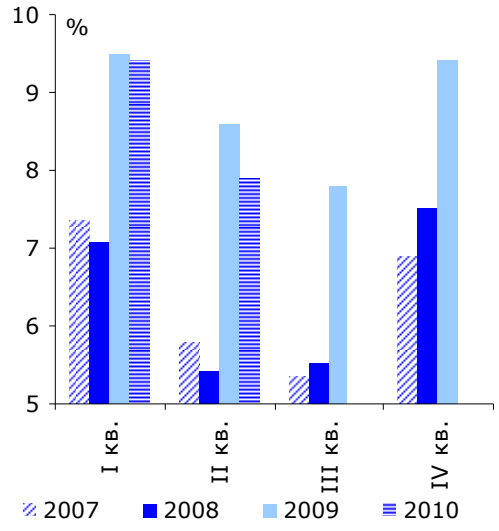
Джерело: звіти Державного казначейства

Реальні наявні доходи домогосподарств



Джерело: Держкомстат

Рівень безробіття (МОП)



Джерело: Держкомстат

тим, прогноз зростання доходу є досить песимістичним через вищу статистичну базу, а також пришвидшення інфляції.

Ринок праці: Безробіття поступово скорочується

Ситуація на ринку праці покращилась внаслідок підвищення економічної активності. Рівень безробіття (за методологією МОП) скоротився до 7,9% від економічно активного населення у віці 15-70 років в другому кварталі 2010 року порівняно із 8,6% в аналогічному періоді 2009 року. Рівень безробіття залишився вищим для чоловіків та в сільській місцевості. Ймовірно, що рівень безробіття надалі скоротиться в третьому кварталі перед сезонним зростанням наприкінці року.

Монетарна політика: У вересні інфляція прискорилась до 10,5%

У вересні інфляція споживчих цін прискорилась до 10,5% дпр, повернувшись до двозначних цифр після п'яти місяців перебування нижче 10%. Прискорення ІСЦ можна пояснити дією кількох чинників. Ціни на окремі сирі продукти збільшились через низький урожай і зниження кількості молочних корів. Водночас очікування подальшого зростання цін зумовило обмежену пропозицію та підвищило ціни. Крім того, на зростання ІСЦ вплинуло збільшення акцизу на алкоголь. Базова інфляція також зросла до 7,8% дпр у вересні з 7,4% дпр у липні, що відображає високі інфляційні очікування, передачц підвищення цін на сирі продукти на перероблені продукти та зростання грошової маси.

У вересні зменшилась ліквідність у банківській системі, оскільки НБУ знизив її за рахунок продажу іноземної валюти та випуску депозитних сертифікатів. Водночас рівень довіри до банківської системи збільшився, що призвело до зростання грошових агрегатів. Отже, у вересні прискорились темпи зростання грошової маси до 21,2% дпр.

Фінансові ринки: У вересні НБУ продавав іноземну валюту

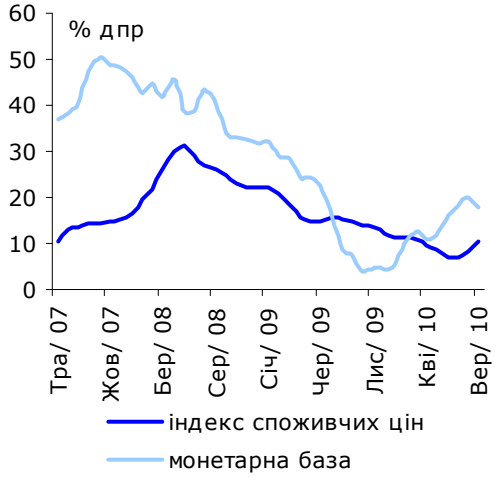
Обмінний курс. У вересні попит на готівкову іноземну валюту різко зріс, тоді як рівень пропозиції знизився. Надлишку пропозиції на безготівковому сегменті ринку не вистачило для покриття дефіциту. Задля підтримки стабільності обмінного курсу НБУ здійснив інтервенції на суму 0,7 млрд дол. США. Тим не менше, НБУ дозволив деяке знецінення гривні на міжбанківському ринку з 7,89 грн за дол. США до 7,93 грн за дол. США.

Банківський сектор. У вересні відбулось прискорення темаів зростання банківських депозитів до 23,5% дпр, які досягли, таким чином, 393 млрд грн. Депозити в національній валюті зростали значно швидше, ніж депозити в іноземній валюті (34,9% дпр проти 11,1% дпр). Домогосподарства зробили більший внесок у зростання депозитів, ніж юридичні особи - зростання депозитів домогосподарств досягло 27,3% дпр.

Протягом останніх місяців поступово збільшилось кредитування населення банками в національній валюті. У серпні банки видали 6,0 млрд грн нових кредитів населенню, для порівняння - з липня 2009 року по червень 2010 року місячний обсяг нових кредитів не перевищував 4 млрд грн (за винятком грудня 2009 року). Крім того, обсяг виданих кредитів став перевищувати обсяг погашених кредитів. У вересні кредити фізичним особам у національній валюті зросли на 0,5 млрд грн до приблизно 61,0 млрд грн.

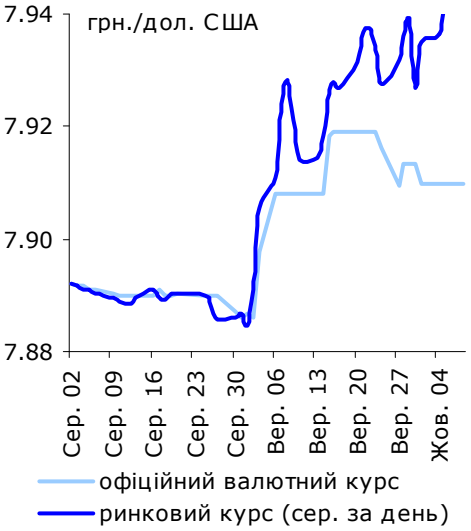
Державний борг. Протягом року державний борг зростав на тлі високого фіскального тиску. Після залучення кредитів ВТБ Росії і МВФ уряд України розмістив єврооблігацій на суму 2 млрд дол. США. Україна випустила 5-річні єврооблігації з купоном 6,875% річних на суму 0,5 млрд дол. США і 10-річних єврооблігаціях із купоном 7,75% річних на суму 1,5 млрд дол. США. Виплати купонів за облігаціями повинна проходити не пізніше 23 березня та 23 вересня. Якщо уряду вдасться продовжити дію кредиту ВТБ Росії, співвідношення державного боргу до ВВП, ймовірно, досягне 40% від ВВП до кінця року.

Динаміка монетарної бази та індекса споживчих цін



Джерело: Держкомстат, НБУ

Обмінний курс



Джерело: НБУ

Зростання банківських кредитів і депозитів



Джерело: НБУ

Тема місяця: Державний борг

Стійкість Державного боргу під питанням

Олександра Бетлій

У вересні Україна повернулась на міжнародні ринки капіталу вперше з 2007 року і успішно розмістила Єврооблігації на суму 2 млрд дол. США. Затвердження МВФ нової Програми «стенд бай» для України, політична стабільність та економічне відновлення сприяли збільшенню впевненості інвесторів в українських облігаціях. Разом з тим, розміщення Єврооблігацій пришвидшило вже високі темпи нарощування зовнішнього державного боргу цього року, що породжує питання щодо стійкості боргу.

Уряд випустив Єврооблігації на 0,5 млрд дол. США із строком погашення 5 років під 6,875% річних та 1,5 млрд дол. США із строком погашення 10 років під 7,75% річних. Доходність була сприятливою для України, зважаючи на те, що доходність по грецьким облігаціям становила 11,8% річних за п'ятирічними облігаціями та 11,5% за десятирічними облігаціями. Доходність була близькою до відсотків за десятирічними облігаціями, які уряд випустив у 2007 році (6,75%), хоча розрив із доходністю за американськими державними облігаціями був вищим, що відображає вищу оцінку ризику з боку інвесторів.

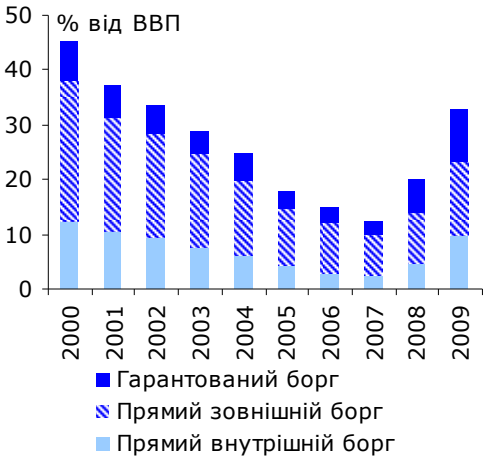
Розміщення Єврооблігацій урядом є важливим для покриття дефіциту Державного бюджету у 2010 році, запланованого на рівні 4,99% від ВВП. Раніше цього року уряд вже залучив кредит Російського ВТБ (2 млрд дол. США) та позику від МВФ (1 млрд дол. США) на фінансування своїх зобов'язань. В результаті прямий зовнішній державний борг вже досяг 21,4 млрд дол. США, збільшившись на 25% порівняно із кінцем 2009 року. Очікується, що інший транш МВФ у сумі 1 млрд дол. США буде надано на бюджетні потреби в кінці 2010 року.

Уряд також пришвидшив внутрішні запозичення. В січні-вересні прямий внутрішній державний борг зріс на 47% до 134 млрд грн. (близько 17 млрд дол. США). На додаток до продажу звичайних облігацій внутрішньої державної позики (ОВДП), уряд розмістив ПДВ облігації (16 млрд грн.) та спеціальні облігації, пов'язані із рекапіталізацією державних банків та Нафтогазу. Близько 60% звичайних ОВДП було випущено із строком погашення 1 рік, що свідчить про спроби уряду дещо пересунути фіскальний розрив в надії на вищі фіскальні доходи наступного року.

Випуск ПДВ облігацій було передбачено в Законі про Державний бюджет на 2010 рік. Ці облігації із строком погашення 5 років і купоном 5,5% річних було надано компаніям, які на 1 травня 2010 року мали підтверджену заборгованість із відшкодування ПДВ. Окремі компанії вже продали облігації на вторинному ринку з метою збільшити ліквідність, незважаючи на 20%-й дисконт. Значну частку облігацій, ймовірно, було викуплено нерезидентами, яких привабила висока доходність. В цілому протягом дев'яти місяців року частка ОВДП у власності нерезидентів зросла на 5,9 відсоткових пунктів до 6,4%. НБУ зараз володіє близько 50% всіх державних облігацій, що на 9% відсоткових пунктів менше, ніж на початку року. Ця динамка є позитивною з огляду на те, що НБУ монетизує облігації в меншій мірі, ніж раніше.

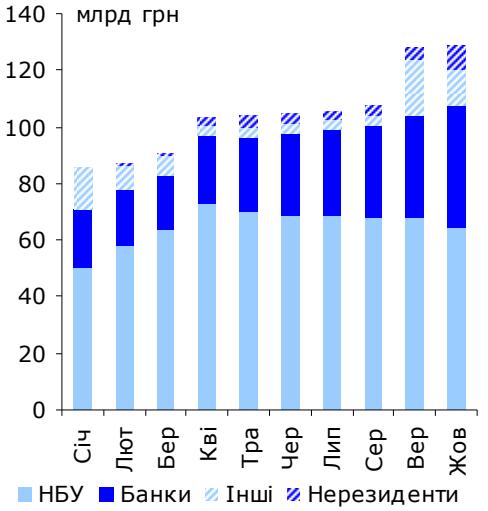
В цілому в січні-вересні сукупний державний борг зріс на 27% і перевищив 50 млрд дол. США. Частка внутрішнього боргу в сукупному державному боргу зросла на 4 відсоткових пункти до 37%. Якщо МВФ надасть інший транш за Програмою «стенд бай», співвідношення державного боргу до ВВП, вірогідно, досягне майже 40% в кінці 2010 року порівняно із 20% в кінці 2008 року. Незважаючи на те, що це помірний рівень боргу за міжнародними стандартами, все ж виникають побоювання щодо стійкості боргу. Зокрема, видатки Державного бюджету на виплату відсотків за державним боргом, за оцінками, перевищать 1,0% від ВВП вже у 2010 році. Україна зіткнеться із піковими виплатами по внутрішніх

Державний борг



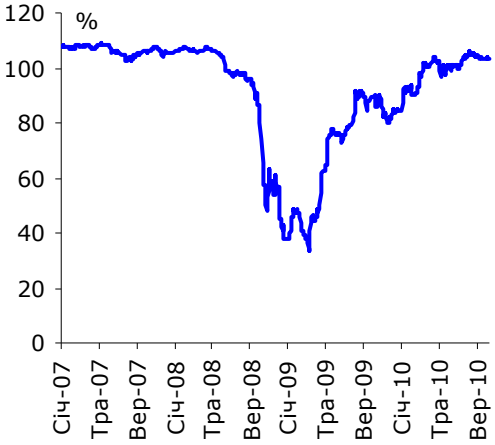
Джерело: Міністерство Фінансів

Розподіл ОВДП за власниками в 2010 році



Джерело: НБУ

Котирування українських Єврооблігацій 2013 року*



Примітка: на Дюсельфдорській біржі, ціна закриття

Джерело: Дюсельфдорська біржа

облігаціях у 2011 році та по зовнішньому боргу у 2012 та 2013 роках.

До сьогоднішнього дня уряд використовував запозичення для фінансування переважно споживчих видатків. Однак для того, щоб обслуговувати та виплачувати борг, уряду слід розпочати значні структурні реформи. Лише стійке економічне зростання та жорстка фіскальна політика допоможуть уряду виплачувати державний борг вчасно і в повному обсязі.

Економічні Тенденції		Iкв 10	IIкв 10	IIIкв 10	Бер.	Кві.	Тра.	Чер.	Лип.	Сер.	Вер.
С/госп. виробництво (реальне, кум.)	% дпр	5,3	3,4	…	5,3	4,9	4,5	3,4	-0,6	-4,1	…
Пром. виробництво (реальне, кум.)	% дпр	10,8	12,0	…	10,8	12,6	12,6	12,0	11,1	10,9	…
Будівництво (реальне, кум.)	% дпр	-21,4	-19,3	…	-21,4	-21,2	-20,0	-19,3	-16,7	-14,0	…
Роздрібний товарооборот (реальне, кум.)	% дпр	-2,6	2,3	…	-2,6	-2,1	1,1	2,3	4,0	4,6	…
Середня заробітна плата	грн.	1993	2314	…	2109	2107	2201	2373	2367	2280	…
ІСЦ	% дпр	11,0	6,9	10,5	11,0	9,7	8,5	6,9	6,8	8,3	10,5
ІВЦ	% дпр	18,6	25,5	19,2	18,6	21,7	27,9	25,5	24,4	23,3	19,2
Експорт (дол. США, кум.)***	% дпр	22,1	28,9	…	24,6	28,1	31,4	33,5	33,3	32,7[e]	…
Імпорт (дол. США, кум.)***	% дпр	18,5	24,7	…	20,7	23,0	25,9	29,6	30,1	33,7[e]	…
Баланс торгівлі товарами (кум.)	млрд. дол. США	-1,2	-1,9	…	-1,5	-1,9	-2,1	-2,5	-3,5	-3,9[e]	…
Поточний рахунок, на кінець періоду****	млрд. дол. США	-0,2	0,2	…	-0,2	0,1	0,2	0,2	0,0	-0,5[e]	…
Поточний рахунок (кум.)	% ВВП	-0,7	0,4	…	x	x	x	x	x	x	x
Валові міжнародні резерви	млрд. дол. США	25,1	29,5	34,7	25,1	26,4	26,7	29,5	30,9	32,7	34,7
Грошова база, на кінець періоду	% дпр	12,5	16,3	18,0	12,5	11,0	11,9	16,3	18,3	20,2	18,0
Сер.відс.ставка за кредитами у грн.**	% річних	17,4	14,8	13,0	16,8	15,6	14,6	14,1	13,5	12,6	13,0
Обмінний курс(міжбанківський), середній	дол. США	8,00	7,92	7,90	7,96	7,92	7,92	7,91	7,90	7,89	7,92
Обмінний курс(офіційний), середній	дол. США	7,99	7,92	7,90	7,97	7,93	7,93	7,92	7,90	7,89	7,91
Обмінний курс, середній	євро	11,07	10,10	10,18	10,82	10,63	10,00	9,67	10,06	10,18	10,29

Джерела: Держкомстат, НБУ, Міністерство фінансів, Reuters, власні розрахунки,
" Місячні дані наведені тільки для експорту/імпорту товарів (джерело: Держкомстат),
квартальні дані наведені для експорту/імпорту товарів та послуг (джерело: НБУ)
* Місячні показники не враховують регулярні квартальні перегляди ВВП
** Середньозважена відсоткова ставка за кредитами у гривнях (джерело: НБУ)
*** Зростання у доларовому виразі
**** Місячні дані на основі оцінок НБУ
е оцінка НБУ

Основні Економічні Показники		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Номінальний ВВП	млрд. грн.	170,1	204,2	225,8	267,3	345,1	441,5	544,2	720,7	948,1	914,7
Номінальний ВВП	млрд. дол. США	31,3	38,0	42,4	50,1	64,9	86,2	107,8	142,7	179,9	117,4
Зростання ВВП (реальне)	% дпр	5,9	9,2	5,2	9,6	12,1	2,7	7,3	7,9	2,1	-15,1
Промислове виробництво (реальне)	% дпр	13,2	14,2	7,0	15,8	12,5	3,1	6,2	10,2	-3,1	-21,9
Сільськогосп. виробництво (реальне)	% дпр	9,8	10,2	1,2	-11,0	19,7	-0,1	0,4	-5,2	17,5	0,1
ІСЦ, в середньому за період	% дпр	28,2	12,0	0,8	5,2	9,0	13,5	9,1	12,8	25,2	15,9
ІСЦ, на кінець періоду	% дпр	25,8	6,1	-0,6	8,2	12,3	10,3	11,6	16,6	22,3	12,3
ІВЦ, в середньому за період	% дпр	20,9	8,6	3,1	7,6	20,5	16,7	9,6	19,5	35,5	6,5
ІВЦ, на кінець періоду	% дпр	20,8	0,9	5,7	11,1	24,1	9,5	14,1	23,3	23,0	14,3
Експорт товарів та послуг (дол. США)	% дпр	17,9	9,5	10,7	24,0	42,6	7,5	13,2	27,5	33,8	-36,7
Імпорт товарів та послуг (дол. США)	% дпр	18,9	14,1	4,9	28,7	31,3	20,4	22,0	35,5	38,6	-43,1
Поточний рахунок	млрд. дол. США	1,5	1,4	3,1	2,9	6,9	2,5	-1,6	-5,3	-12,9	-1,9
Поточний рахунок	% ВВП	4,7	3,7	7,6	5,9	10,6	2,9	-1,5	-3,7	-7,2	-1,7
Чисті прямі іноземні інвестиції	млрд. дол. США	0,6	0,8	0,7	1,4	1,7	6,5	5,3	9,2	9,9	4,5
Міжнародні резерви	млрд. дол. США	1,5	3,1	4,4	6,9	9,7	19,4	22,4	32,5	31,5	26,5
Дефіцит (профіцит) зведеного бюджету*	% ВВП	-0,7	-1,9	0,8	-0,2	-3,0	-1,9	-0,7	-1,1	-1,5	-2,4
Загальний державний борг	% ВВП	45,3	36,5	33,5	29,0	24,7	17,7	14,8	12,5	19,9	33,0
Зовн. державний борг (загальний)	% ВВП	33,0	26,3	24,1	21,4	18,6	13,4	11,7	9,8	15,0	21,5
Грошова база, на кінець періоду	% дпр	39,9	37,4	33,6	30,1	34,1	53,9	17,5	46,0	31,5	4,4
Обмінний курс, середній	дол. США	5,4	5,4	5,3	5,3	5,3	5,1	5,1	5,1	5,3	7,8
Обмінний курс, на кінець періоду	дол. США	5,4	5,3	5,3	5,3	5,3	5,1	5,1	5,1	7,7	8,0
Обмінний курс, середній	євро	5,0	4,8	5,0	6,0	6,6	6,4	6,3	6,9	7,7	10,9
Обмінний курс, на кінець періоду	євро	5,1	4,7	5,5	6,7	7,2	6,0	6,7	7,4	10,9	11,7

Джерела: Держкомстат, НБУ, Міністерство фінансів, власні розрахунки
* "Мінус" означає дефіцит бюджету

Скорочення

дпк до попереднього кварталу
дпм до попереднього місяця
дпр до попереднього року
кум. кумулятивно

Квартальні тенденції

Національні рахунки		III 07	IV 07	I 08	II 08	III 08	IV 08	I 09	II 09	III 09	IV 09	I 10	II 10
ВВП	млрд. грн.	197,4	212,8	187,7	233,7	275,8	252,7	188,0	213,7	251,3	261,7	218,1	262,4
Реальний ВВП	% дпр	6,2	7,4	6,3	6,2	6,4	-8,0	-20,2	-17,8	-16,0	-6,8	4,9	5,9
Споживання домогосподарств (реальне)	% дпр	15,2	19,0	22,5	13,3	16,7	1,6	-15,1	-14,3	-13,7	-13,8	0,5	5,1
Споживання сектору держ. управління (реальне)	% дпр	4,4	2,4	-0,2	1,3	-0,2	0,2	0,5	-5,4	-7,9	-8,7	0,5	-0,7
Валове нагромадж. осн. капіталу (реальний)	% дпр	18,9	23,8	19,4	12,0	0,1	-17,4	-53,9	-51,3	-48,8	-29,9	-2,2	-5,7
Експорт тов/посл (реальний)	% дпр	0,1	5,6	4,4	7,2	18,9	-10,4	-25,8	-37,9	-34,0	3,2	7,0	14,9
Імпорт тов/посл (реальний)	% дпр	13,7	27,2	23,8	24,4	31,8	-4,2	-38,1	-52,5	-46,3	-10,2	2,4	24,9
Сільське госп., мислив., ліс. госп. (реальна)*	% дпр	-9,3	7,1	0,5	-0,5	21,9	20,7	-1,1	3,3	4,3	-9,7	6,1	3,4
Обробна пром. (реальна)*	% дпр	13,1	4,4	9,0	9,4	1,8	-22,6	-35,8	-32,9	-28,6	-5,0	12,4	14,7
Будівництво (реальна)*	% дпр	12,7	5,8	-1,5	-6,3	-17,0	-32,7	-54,3	-47,0	-46,5	-38,2	-19,2	-15,5
Торгівля, ремонт (реальна)*	% дпр	25,3	15,0	15,7	10,9	2,2	-13,9	-13,2	-13,2	-19,1	-16,6	2,2	4,2
Транспорт (реальна)*	% дпр	8,0	10,2	10,2	14,1	10,8	-4,3	-14,4	-11,2	-9,6	-1,1	3,6	5,0
Платіжний баланс													
Сальдо рахунку поточних операцій	млрд. дол. США	-0,3	-3,3	-3,7	-3,4	-2,1	-3,7	-0,6	-0,2	-0,1	-0,9	-0,2	0,4
Сальдо рахунку поточних операцій	% від ВВП	-0,8	-7,7	-10,0	-7,1	-3,7	-9,2	-2,6	-0,6	-0,2	-2,7	-0,7	1,2
Баланс товарів	млн. дол. США	-2684	-4452	-4490	-4171	-3868	-3562	-882	-622	-1396	-1407	-1235	-712
Баланс послуг	млн. дол. США	1614	308	77	308	1341	15	116	432	1256	550	739	1012
Поточні трансферти	млн. дол. США	947	1016	740	833	831	723	632	667	640	722	629	749
Прямі іноземні інвестиції	млн. дол. США	3927	1648	2430	3091	3324	1058	883	1279	1210	1282	923	1213
Портфельні інвестиції	млн. дол. США	616	1844	217	160	-690	-967	-350	2286	1428	1396	-317	799
Валові золотовалютні резерви	млрд. дол. США	30,6	32,5	33,2	35,5	37,5	31,5	25,4	27,3	28,2	26,5	25,1	29,5
Ринковий обмінний курс, грн./дол. США	середнє	5,01	5,04	5,03	4,79	4,70	6,49	8,09	7,76	7,99	8,06	8,00	7,91
Офіційний обмінний курс, грн./дол. США	середнє	5,05	5,05	5,05	4,96	4,85	6,21	7,70	7,66	7,82	7,99	7,99	7,91
Бюджет													
Доходи зведеного бюджету	% від ВВП	30,8	31,1	32,9	32,0	29,5	31,6	35.9	30,6	25,4	35,8	30,8	29,8
Податок на доходи фіз. осіб	% від ВВП	4,9	4,8	5,2	5,1	4,3	4,9	5.3	5,3	4,4	4,7	4,9	4,7
Податок на прибуток підприємств	% від ВВП	4,1	6,4	4,2	4,5	5,0	6,3	4.0	3,3	3,7	3,6	4,3	3,0
Податок на додану вартість	% від ВВП	8,7	7,6	10,6	10,9	9,8	7,8	12.1	8,3	6,4	10,9	9,8	9,6
Акцизні збори	% від ВВП	1,6	1,3	1,5	1,3	1,2	1,4	2.0	2,4	2,5	2,6	2,4	2,9
Видатки зведеного бюджету	% від ВВП	29,6	36,7	29,8	31,6	27,2	41,2	35.4	36,7	29,5	34,3	32,9	37,9
Поточні видатки	% від ВВП	25,9	27,3	28,9	28,5	22,4	33,8	34.5	35,0	26,9	31,2	32,3	36,6
Капітальні видатки	% від ВВП	3,7	9,4	1,0	3,1	4,8	7,4	0.9	1,7	2,6	3,1	0,6	1,3
Дефіцит зведеного бюджету	% від ВВП	1,2	-6,2	3,0	0,4	1,9	-10,3	0.0	-6,2	-4,5	1,1	-2,0	-7,9
Надходження від приватизації	% від ВВП	0,3	0,4	0,1	0,0	0,0	0,0	0.0	0,2	0,1	0,0	0,1	0,0
Ринок праці													
Середня зарплата (реальна)	% дпр	12,7	13,4	13,4	6,1	6,3	0,5	-11,7	-8,6	-10,7	-5,7	3,3	8,7
Доходи домогосподарств (реальні)	% дпр	14,9	16,4	19,0	10,1	6,6	2,7	-10,8	-6,9	-8,6	-7,6	1,4	8,7
Рівень безробіття (за методологією МОП)	% кум	6,2	6,4	7,1	6,2	6,0	7,5	9,5	9,1	8,6	8,8	9,0	8,5
Банківський сектор													
Грошовий агрегат М0	% дпр	41,1	48,2	48,4	48,6	37,9	39,3	33,9	22,8	11,5	1,5	5,4	9,9
Грошовий агрегат М2	% дпр	47,8	50,8	52,7	48,8	37,4	31,0	12,0	5,3	-1,4	-5,4	6,9	13,2
Вклади населення в нац. валюті	% дпр	64,8	71,9	67,9	67,0	53,3	7,5	-10,9	-16,1	-25,4	-8,5	7,1	20,1
Вклади населення в ін. валюті	% дпр	38,4	32,5	35,2	32,9	31,2	66,3	31,8	33,0	39,2	4,7	22,8	21,5
Кредити комерційних банків в нац. валюті	% дпр	60,7	72,7	81,2	70,6	54,9	40,4	27,6	27,8	25,2	16,9	13,6	8,3
Кредити комерційних банків в іноз. валюті	% дпр	91,0	75,4	71,3	57,9	53,4	103,6	70,8	48,7	32,4	-15,2	-13,7	-10,5
Довгострокові кредити комерциних банків	% дпр	87,9	85,7	84,8	67,2	50,9	73,3	50,8	37,3	29,9	-3,8	-3,9	-2,8
Довгострокові кредити комерційних банків	% від загальн.	68,2	69,2	69,1	68,6	66,8	69,8	69,9	68,2	67,3	68,1	68,5	68,9
Середня процентна ставка за кредитами в нац. валюті	% річних	13,7	14,0	15,7	17,6	17,7	21,6	26,2	19,1	17,5	19,8	17,4	14,6
Середня процентна ставка за кредитами в іноз. валюті	% річних	11,3	11,1	10,9	11,9	12,4	11,9	9,6	9,6	10,0	10,1	10,4	10,8

Джерела: Національний банк України, Державний комітет статисти розрахунки ІЕД
* зміна доданої вартості
[e] -за попередніми даними НБУ для платіжного балансу, оцінка номінального ВВП ІЕД

Застереження

Місячний Економічний Моніторинг України, розроблений Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій, має виключно інформаційний характер. Судження, представлені у цій публікації, відображають нашу точку зору на момент опублікування та можуть бути змінені без попередження. Хоча ми доклали самих ґрунтовних зусиль для підготовки якомога точнішої публікації, ми не беремо на себе жодної відповідальності за можливі помилки. Інститут не несе зобов'язань за будь-які збитки чи інші проблеми, які виникли прямо чи опосередковано через використання будь-яких показників цієї публікації. Копіювання без попереднього узгодження заборонено. В разі цитування обов'язковим є посилання на Інститут економічних досліджень та політичних консультацій.